

מכללת תלפיות- קורסים במסלול חינוך מיוחד

קורסי חינוך מיוחד (יכולים להיחשב גם כחינוך)

לקויות שפה ודיבור

השפה מאפשרת לאדם לקחת חלק בחיים החברתיים והתרבותיים, ליצור קשרי גומלין משמעותיים, להרחיב את ידיעותיו ולהביע את רצונותיו וצרכיו. ליקויים בהתפתחות השפה משפיעים על האופן שבו האדם קולט את מסרי הסביבה, לומד על סביבתו, מפתח את החשיבה שלו, מביע את רצונותיו וצרכיו ומשפיע על העולם שסביבו. הקורס יקנה מידע על קשיים ולקויות בתחומי השפה והתקשורת, ועל הדרכים השונות העומדות בפני אנשי החינוך כדי להעשיר ולהרחיב את השפה של התלמידים, מתוך חיי היומיום החינוכיים.

הוראה מותאמת בחשבון

מיצוי כישוריו של התלמיד לקוי הלמידה ברכישת מיומנויות מתמטיות מצריך תהליך התערבות מותאם. לשם כך נדרשת עבודה תהליכית הכוללת מיפוי כיתתי, זיהוי חוזקות ומיומנויות הנזקקות לחיזוק (בדרכי תקיפה ועקיפה) ובניית תוכנית התערבות הולמת, על פי שלבי ה-R.T.I.

הוראה מותאמת בקריאה

קריאה מיומנת הינה יכולת חיונית הנדרשת להשתלבות מיטבית של הפרט בחברה לאורך מעגל החיים. קשיים בתחום הקריאה עשויים להיות בעלי השפעה מכרעת על תפקודם הלימודי, התעסוקתי ואף הרגשי-חברתי של ילדים, מתבגרים ומבוגרים. לפיכך, כאשר עולים קשיים בתחום זה, קיימת חשיבות רבה לזיהוי מוקדם, לצד טיפול והתערבות המותאמת לפרופיל הלומד/ת. לצוות החינוכי בבית הספר תפקיד מרכזי באיתור מוקדם של קשיים אלו ובמתן מענה המותאם לקשיים הספציפיים של התלמידים.

בקורס זה ירכשו הסטודנטים מושגים בסיסיים ביחס למרכיבי השפה ולמנגנונים העומדים בבסיס תהליך הקריאה, וכן ילמדו להבחין בין קשיי למידה לבין הפרעת למידה ספציפית בתחום הקריאה. הסטודנטים ירכשו ידע על כלים שיאפשרו להם לאתר ולמפות קשיי קריאה, וילמדו לבנות ולהפעיל תוכניות התערבות המותאמות לקשיים בתהליכי הקריאה – החל משלבי הרכישה הראשונים ועד לשלבים מאוחרים בהם נדרשים התלמידים להפעיל אסטרטגיות קריאה ולמידה בתחומי דעת רבי-מלל.

הוראה מותאמת בכתיבה

יכולת הכתיבה חיונית להתפתחות האוריינית של התלמידים ולהשתלבות מיטבית בחברה. עם זאת, רכישת הכתיבה היא תהליך מורכב, ותלמידים רבים מגלים קשיים ברכישתה. לכן ישנה חשיבות רבה בזיהוי מוקדם של תלמידים אלו, אשר יאפשר טיפול בשלב מוקדם, צמצום הקושי ומניעת הופעתם של קשיים שניוניים (כגון קשיים רגשיים וחברתיים). למורה תפקיד משמעותי בזיהוי ובסיווג הקשיים איתם מתמודד התלמיד לאורך שנות לימודיו בבית הספר, וכן במתן מענה מותאם.

הסטודנטים ילמדו אודות המנגנונים העומדים בבסיס הכתיבה, ייחשפו לקשיים בתחומים שונים (מוטורי, לשוני, קוגניטיבי ופסיכולוגי), וילמדו על הגורמים לקשיים אלו על פי ה-DSM-5-TR (APA, 2022) ועל דרכי הערכה שונות. לבסוף, יוצגו תוכניות התערבות שונות לשיפור יכולות הכתיבה בהתאם לקשיים הספציפיים: קשיים בתחום הכתיבה הידנית, בתחום הכתיב ובתחום ההבעה בכתב.

דרכי הוראה בחנ"מ – עקרונות ומיומנויות יסוד

הקורס עוסק בהכרת עקרונות ומיומנויות הוראה בסיסיים בחינוך המיוחד, תוך התבססות על תוכניות הלימודים לחינוך הרגיל כבסיס ידע תיאורטי וכתשתית ליצירת מתווה התכנים ולתכנון הוראתם. במסגרת הקורס ינתן הסבר על רפורמות החינוך המיוחד המהוות שינוי משמעותי במסגרות החינוך הרגיל והמיוחד. כמו כן, יושם דגש על עקרונות לכתיבת מערכי שיעור הנותנים מענה לשונות התלמידים. במהלך הקורס הסטודנטים יכירו בחשיבותה של תוכנית הלימודים האישית (תל"א) הנכתבת בהתייחס למאפייני התלמידים עם הצרכים המיוחדים, וכן בחשיבות עבודת הצוות וניהול הכיתה לשם דיוק המענים והמטרות בתוכנית. כל זאת במטרה לקדם את התלמידים בתחומים השונים שיובילו לקידום הלמידה וליישומה באופן מיטבי.

פסיכופתולוגיה

אנשי חינוך פוגשים במסגרת עבודתם תלמידים המתמודדים עם מגוון קשיים והפרעות נפשיות, אך לא תמיד עומדים לרשותם הידע או הכלים הנדרשים לזיהוי מוקדם ולהתמודדות מותאמת. פיתוח מודעות והבנה בתחום זה הוא חיוני, הן כדי לאפשר לכלל התלמידים להשתלב באופן מיטבי במארג החברתי והלימודי, והן כדי למנוע מצבים שבהם תלמידים אינם מקבלים את התמיכה החינוכית הנחוצה להם.

בקורס נעסוק בהבנת מושגי היסוד בפסיכופתולוגיה ובהגדרת הפרעה נפשית על פי המדריך הדיאגנוסטי DSM-5. נרכוש ידע בסיסי על מגוון הפרעות נפשיות ועל דפוסי ההתנהגות האופייניים להן, תוך התייחסות לקריטריונים לאבחון, למהרת ההפרעה, לביטוייה, לאפשרויות הטיפול ולפרוגנוזה. בנוסף, נדון בסטיגמות הקשורות לבריאות הנפש ובדרכים לקידום מודעות ורגישות בקרב אנשי חינוך כלפי המגוון האנושי בכיתה. דגש מיוחד יינתן למענה החינוכי שניתן לספק במסגרת בית הספר (להבדיל מהמענה הטיפולי) כחלק מגישה אינטגרטיבית, מכילה ורב-מערכתית.

מוח ולמידה (נירופדוגיה)

תחום הנירופדוגיה מחבר בין מדעי המוח, הפסיכולוגיה הקוגניטיבית והחינוך, ומבקש להעמיק את ההבנה של האופן שבו תלמידים לומדים, תוך התאמת הסביבה החינוכית לפרופיל הנירופדוגיטיבי הייחודי של התלמיד.

הקורס יעסוק בתפקודים המוחיים הקוגניטיביים והרגשיים העומדים בבסיס הלמידה, בדגש על מנגנון הקשב. דגש מיוחד יינתן לחשיבות יצירתה של סביבה חינוכית מטפחת ומותאמת התפתחותית, התומכת בתהליכי למידה מיטביים. בנוסף, נבחן כיצד מנגנון הקשב מתפתח לאורך השנים ואת תרומתו ללמידה משמעותית ולהצלחה לימודית.

הפרעות למידה ספציפיות, קשיי קשב ופעלתנות יתר

הקורס עוסק בהיכרות מעמיקה עם תחום הפרעות הלמידה הספציפיות והפרעות הקשב והפעלתנות (ADHD), תוך שילוב בין ידע תיאורטי, מחקרי ויישומי. במהלך הקורס ייחשפו הסטודנטים למאפיינים הקוגניטיביים, הרגשיים, ההתנהגותיים והלימודיים של ילדים, מתבגרים ובוגרים המתמודדים עם קשיי למידה וקשיי קשב, לצד הבנת ההשלכות של קשיים אלו על התפקוד בבית, בבית הספר ובמסגרות חברתיות.

הקורס יעסוק בהגדרות ובקריטריונים האבחוניים על פי ה-DSM, במודלים תיאורטיים עדכניים להבנת הפרעות למידה והפרעות קשב, ובקשר בין תפקודים ניהוליים, זיכרון עבודה, מהירות עיבוד, ויסות רגשי ומוטיבציה ללמידה. בנוסף, יילמדו סוגי הפרעות הלמידה המרכזיות – דיסלקציה, דיסגרפיה ודיסקלקוליה – והדרכים לזהותן ולאבחנן.

דגש מיוחד יינתן להיבטים מערכתיים וחינוכיים: התאמות בדרכי היבחנות, בניית תוכניות התערבות, עבודה רב-מקצועית עם הורים וצוותים חינוכיים, ושילוב תלמידים במסגרות חינוך רגיל ומיוחד. כמו כן, הקורס יעסוק בגישות טיפוליות והתערבויות מבוססות מחקר, לרבות אסטרטגיות למידה, הוראה מותאמת, כלים לזיכרון עבודה והתערבויות בתחום הקשב וההתארגנות.

הקורס משלב ניתוח מקרים, דיון בדוחות אבחון, התנסות ביישום כלים מעשיים וחשיבה ביקורתית על סוגיות עדכניות בתחום האבחון וההתערבות. מטרתו להקנות לסטודנטים ידע מקצועי וכלים יישומיים לעבודה חינוכית, טיפולית ואבחונית עם תלמידים המתמודדים עם קשיי למידה וקשיי קשב במסגרות השונות.

פיתוח כשירות חברתית ולמידה רגשית חברתית בחנ"מ

יכולת חברתית-רגשית היא מבנה רב-ממדי, החיוני להתפתחותם הבריאה של ילדים ולתפקודם בהמשך החיים, ולכן חשוב לטפחה באופן מכוון ושיטתי. בחינוך המיוחד, למרכיבים החברתיים-רגשיים חשיבות מיוחדת נוכח האתגרים הייחודיים העומדים בפני התלמידים והצורך במתן מענה מותאם לצורכיהם. מאחר שחיי בית הספר ממלאים תפקיד מרכזי בעיצוב ובפיתוח היכולת החברתית-רגשית, יש חשיבות רבה ליישום תוכניות ללמידה חברתית-רגשית במסגרות החינוכיות.

בקורס נכיר את מודל הלמידה החברתית-רגשית ונעמוד על תרומתו לתלמידים ולמורים כאחד. נכיר את מרכיבי היכולת החברתית-רגשית ואת הדרכים לקידום בסביבה החינוכית. דגש מיוחד יינתן לתפקידו של המורה כמנהיג אקטיבי בעיצוב סביבה מטפחת, המקדמת רכישת כישורים חברתיים-רגשיים, וכן ביכולת לאתר, להתאים וליישם תוכניות חברתיות-רגשיות רלוונטיות במסגרת עבודתו החינוכית.

משפחת הילד עם הצרכים המיוחדים

הקורס עוסק בהבנת עולמה של המשפחה המגדלת ילד עם צרכים מיוחדים, תוך התבוננות במערכת המשפחתית, הרגשית, החברתית והחינוכית המקיפה אותו. במהלך הקורס ייחשפו הסטודנטים לתהליכים האישיים והמשפחתיים המלווים הורים, אחים ובני משפחה בהתמודדות עם אבחון, שונות התפתחותית, מוגבלות או קושי מתמשך, לצד האינטראקציה עם מערכות החינוך, הבריאות והרווחה.

הקורס יעסוק בתגובות רגשיות של בני המשפחה לאורך מעגל החיים – החל משלב קבלת האבחנה, דרך תהליכי הסתגלות, התמודדות עם עומס רגשי ושחיקה, ועד לבניית חוסן משפחתי ותחושת מסוגלות הורית. בנוסף, יידונו סוגיות של יחסי אחים, תקשורת זוגית, חלוקת משאבים במשפחה, סטיגמה חברתית ושילוב הילד בקהילה ובמערכת החינוך. דגש מיוחד יינתן לגישות מערכתיות ואקולוגיות להבנת המשפחה, תוך התייחסות למודלים תיאורטיים מרכזיים בתחום, כגון הגישה המערכתית, מודל החוסן המשפחתי ותפיסות של שותפות הורים-צוות. הסטודנטים ילמדו לזהות צרכים משפחתיים, לקיים שיח רגיש ומכיל עם הורים, ולבנות התערבויות התומכות במשפחה כולה ולא רק בילד עצמו.

הקורס משלב דיונים, ניתוחי מקרה, התבוננות בסרטונים ובסיפורי חיים, לצד פיתוח מימוניות בין-אישיות ומקצועיות לעבודה עם משפחות במסגרות חינוכיות, טיפוליות וקהילתיות. מטרתו היא להעמיק את ההבנה ביחס להשפעת הצרכים המיוחדים על המערכת המשפחתית, ולטפח עמדה מקצועית אמפתית, רגישה ומבוססת ידע.

ילדים על הרצף האוטיסטי

הנושאים שיילמדו בקורס יתייחסו להערכה והיסטוריה של ההפרעה ומאפייניה, קריטריונים לאבחנה, דרגות תפקוד והקשיים באבחון בגיל הרך. בקורס יוצגו תיאוריות פסיכולוגיות וקוגניטיביות הרואות עצמן כעומדות בבסיס ההפרעות בקשת האוטיסטית, תוך קישור מובנה בין התיאוריה לפרקטיקה. הקורס יעסוק במופעים ההתנהגותיים הנגלים בהפרעה וכיצד אלו מקשים על התפקוד בכלל ועל הלמידה בפרט. כמו כן, הקורס יתייחס לאמצעים מעשיים שהמורה יכול ליישם בכיתה ולשיטות טיפול רווחות, מתוך הבנה שהטיפול באוכלוסייה זו הוא רב-מערכתי ורב-מרכיבי.

לקויות חושיות ופיזיות- התאמות חינוכיות והנגשות סביבתיות

לעמדות, לידע ולכלים שעומדים ברשות המורה תרומה רבה להצלחת השילוב. מחקרים מראים כי למורים ולעמדותיהם חשיבות רבה להצלחת שילובם של התלמידים. נמצא כי התנאים המעודדים להצלחת השילוב ולמיצוי פוטנציאל היכולות של התלמידים הינם: ידע על הלקות, דרכי הוראה והנגשה המותאמים לצורכי הילד, והיכרות וחוויה אישית של הלקות והשלכותיה.

בקורס זה, המשלב בין תיאוריה, מעשה וחוויה, יתוודעו הסטודנטים ללקות השמיעה, ללקות הראייה ולשיתוק המוחין (C.P.).

בקורס ירכש ידע תיאורטי וידונו מושגים בסיסיים אודות כל אחת מהלקויות, השפעותיה על התלמיד, השמה חינוכית והעזרה לה זקוק התלמיד המשולב במסגרת החינוך הרגיל. הסטודנטים יתנסו בחוויות היכולות לעזור להם להבין ולחוות במעט את חוויית הלקויות השונות. כמו כן, יבדקו דרכים והדגשים בתהליך חינוכם, שילובם והעצמתם של התלמידים בכיתה, לשם מיצוי הפוטנציאל הגלום בהם והכשרתם להיות אנשים בוגרים ועצמאיים אשר נתרמים ותורמים לחברה.

התפתחות חושית תנועתית תקינה ולקויה

בקורס ניתנת סקירה של מאפייני ההתפתחות הסנסומוטורית התקינה כבסיס לאיתור מוקדם של קשיים התפתחותיים ולבניית מערכי פעילות להעשרה ולקידום התפקוד הסנסומוטורי. בקורס זה הסטודנטים

יכירו מושגים, עקרונות ותהליכים הקשורים ברצף ההתפתחות הסנסומוטורית; יעמיקו את הידע באיתור מוקדם של ילדים עם עיכוב התפתחותי-מוטורי וקשיים בוויסות חושי; ויחשפו לכלים להעשרת התפקוד הסנסו-מוטורי והמוכנות הפסיכומטרית לגן ולבית הספר.

תנועה אל ומעבר למגבלה

כאנשי חינוך העובדים במסגרות החינוך המיוחד, ישנה חשיבות רבה לשילוב התנסויות בתנועה כחלק מדרכי ההוראה והלמידה. נמצא כי פעילות גופנית ולמידה מבוססת תנועה תורמות לשיפור קשב וריכוז, פיתוח שפה וחשיבה יצירתית, וכן לקידום יכולות הסתגלות ותפקוד יומיומי. באמצעות למידה חווייתית בתנועה נפתחות בפני ילדים בחינוך המיוחד דרכים חדשות להבנת העולם, לעיבוד חוויות ולהפנמת מושגים לימודיים וחברתיים באופן מותאם ומשמעותי.

קורס זה משלב בין תיאוריה, חוויה ומעשה. במהלכו נלמד ונתנסה בחשיבות התנועה, במושגי היסוד ובשלבי התפתחות התנועה של התינוק והילד ובמערכת המוטורית (על פי ה-DSM-5). כמו כן, נרכוש כלים ליישום עקרונות הלמידה לשילוב ולהתאמת השימוש בתנועה בהתאם ליכולות ולצרכים האישיים של התלמידים בהוראה ובשיקום בחינוך המיוחד.

מוגבלות שכלית התפתחותית ולקויות מורכבות- דרכי טיפול

הקורס מציע הזדמנות להכיר מקרוב את עולמם של אנשים עם מוגבלות שכלית ולקויות מורכבות, ולרכוש את המיומנויות להוביל אותם לצמיחה, העצמה ושילוב אמיתי בחברה.

הקורס מציע בחינה מעמיקה של התחום לאורך מעגל החיים. במהלך הלמידה, נבחין בשינויים שחלו בהגדרת המושג: מהמעבר מגישה רפואית לגישה חברתית ועד להיבטים משפטיים ואתיים. הקורס סוקר דרגות מוגבלות שונות ואת מאפייניהן של לקויות מורכבות ותסמונות שונות, כגון תסמונת דאון, איקס שביר ופראדר וילי.

דגש מרכזי יינתן לרכישת כלים יישומיים לשילוב תלמידים עם מוגבלות שכלית התפתחותית במערכת החינוך, כולל לימוד עקרונות דידקטיים, אסטרטגיות לקידום אינטליגנציה רגשית והנגשה קוגניטיבית. בנוסף, נכיר את תיאוריית "הגיל המפצה" המאירה את יכולותיהם של מתבגרים ומבוגרים, ונבחן את מערכת היחסים המורכבת והחשובה שבין צוותי החינוך לבין משפחת התלמיד והסביבה. הקורס יכשיר את הסטודנטיות להתמודד עם דילמות מהשטח ולבנות סביבה חינוכית מקדמת המאמינה ביכולתו של כל אדם להשתנות.

הזדמנויות למידה והובלת תהליכי שינוי בחנ"מ

הקורס יקנה ידע על בניית פעילויות פרטניות וקבוצתיות עם תלמידים, תוך שימת דגש על כתיבת מערך שיעור בכלל והגדרת מטרות מדויקות בפרט, מתוך הפעלת שיקולי דעת בתכנון פעילות. במהלך הקורס יושם דגש על דרכים להפעלת תהליכי למידה בתחומי תוכן מגוונים באמצעות משחקים דידקטיים וקוגניטיביים, התנסות בפעילויות סדנאיות שונות, והפעלת קבוצת לומדים עם התוצרים שנבנו.

הכלה השתלבות וקשיבות

בקורס זה נעמיק בהבנת הפסיכופדגוגיה מתוך ארבע זוויות: המורה, התלמיד, תחום הדעת ומטלות ההערכה. נבחן כלים למיפוי כיתתי, נכיר מגוון פדגוגיות מקרבות (וביניהן פדגוגיה קשובה), ונעמיק בתחום העיצוב האוניברסלי מקדם הלמידה ההטרוגנית ובדרכי הערכה ומשוב באמצעות היכרות עם תיאורים חדשניים וסימולציות.

הערכת לומדים עם הפרעות למידה ובניית תוכניות התערבות

למרכיב ההערכה חלק משמעותי בקידום תהליכי ההוראה-למידה במערך הבית-ספרי והכיתתי, כולל השפעה ישירה על המוטיבציה של הלומדים. הערכת הישגי הלומדים צריכה לשקף את תהליכי ההוראה והלמידה המתרחשים בכיתה, לאור התפיסות הפדגוגיות והדיסציפלינריות של המורים, ובזמנית לקחת בחשבון את התפקיד המכריע שיש להערכה על הלומדים בכלל, ועל הלומדים עם הפרעות למידה בפרט.

בקורס נברר את מטרות וערכי ההערכה, תפיסות המעריך ותפקידיו, וכן את הקשר בין הערכה ומוטיבציה אל מול השפעותיה והשלכותיה של ההערכה על הלומדים. כמו כן, נבחן מגוון כלי הערכה בהתייחס למטרות התוכניות ולתהליכי ההוראה-למידה בפועל, ובהתאמה לצורכי הלומדים בכלל ולצורכי ילדים עם הפרעות למידה וצרכים מיוחדים בפרט, לקראת יצירת תוכניות ייחודיות ומותאמות.

פיתוח מיומנויות המאה ה-21

"אוריינות דיגיטלית היא היכולת להשתמש בטכנולוגיות מידע ותקשורת למגוון צרכים, הן למטרות לימודיות והן בחיי היום-יום, באופן אחראי, יעיל והולם, להסתגל במהירות לשינויים ולהתפתחויות ולהימנע ולצמצם סיכונים לפגיעות בסביבה המקוונת" (אתר משרד החינוך). אוריינות זו היא ממיומנויות היסוד של התלמידים במאה ה-21, ולא פחות מכך של המורים הנדרשים להשתמש בה במקצועיות, ביצירתיות ובגמישות, תוך הפעלת שיקולי דעת פדגוגיים. יחידות הקורס יחשפו את הלומדות לכלים טכנולוגיים מגוונים תוך חיזוק מיומנות הלומד העצמאי, ויעשירו את הבנתן בשאלות טכנולוגיות בכלל ובסוגיות הנוגעות לשילוב טכנולוגיה בעבודה עם ילדי חנ"מ בפרט.

התמודדות עם התנהגויות מאתגרות

הקורס נועד להכשיר אנשי חינוך להתמודד עם סוגי התנהגויות מורכבות של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים. הסטודנטים ילמדו על הגורמים להתנהגויות אלו, ינתחו מקרים אמיתיים וירכשו כלים מעשיים לניהול כיתה ולבניית תוכניות התערבות מותאמות אישית. הקורס יקנה ידע תיאורטי ויישומי בהליכים ועקרונות התנהגותיים כדרך עבודה עם תלמידים מאוכלוסיות שונות (חינוך מיוחד ורגיל), ויעניק לסטודנט מיומנויות וכלים יישומיים לשימוש במסגרות החינוך.

הצורך בקורס זה נובע מהחשיבות הרבה שבניהול נכון של התנהגויות מאתגרות, המהוות לעיתים מכשול משמעותי בתהליך הלמידה וההשתלבות החברתית של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים. הבנה מעמיקה של הגורמים להתנהגויות אלו, לצד פיתוח יכולות התמודדות יעילות, מאפשרות יצירת מרחב לימודי חיובי ומקדם. הקורס מקנה לסטודנטים יכולת ניתוח סיטואציות בשדה החינוך על מנת לפעול בצורה מקצועית ותומכת בשטח.

חינוך חברתי מיני לאנשים עם צרכים מיוחדים

החינוך למיניות בריאה במערכת החינוך בכלל ובחינוך המיוחד בפרט מעסיק בשנים האחרונות את הצוותים הרב-מקצועיים הפועלים בבית הספר. זאת בשל העובדה שאוכלוסיית האנשים עם צרכים מיוחדים מהווה אוכלוסייה בסיכון הנתונה להטרדות ולניצול מיני, וכן בשל הפער בין התפתחותם הביולוגית-גופנית התואמת את גילם הכרונולוגי, לבין התפתחותם הקוגניטיבית ובשלותם הרגשית. תהליך זה יוצר פער משמעותי – שהולך ומעמיק – מן הנגרמה המאפיינת את בני ובנות גילם בחברה הכללית. ללא הכוונה והתייחסות, פער זה מקשה ומסבך את ההתמודדות בתחום. משום כך, כל מי שעוסק בחינוך – ובעיקר הורים וצוותים חינוכיים בבתי ספר – יכולים ומחויבים לבצע את ההתערבות המתאימה כדי לאפשר לנער/ה איכות חיים גם בתחום משמעותי זה.

הוראת מה שמכונה "חינוך למיניות בריאה" מהווה אתגר לצוותים הרב-מקצועיים בשל המבוכה שהוא מעורר, במיוחד כאשר יש ללמדו לתלמידים עם מוגבלויות. מרבית אנשי החינוך נבוכים בעת שהם נתקלים בהתנהגויות מיניות של תלמידים, ולרבים קשה לדון בפתיחות בנושאי מין ומיניות. הקורס יקנה לסטודנטים ידע תיאורטי ומחקרי בתחום החינוך המיני לאורך ההתפתחות ובאוכלוסיות דיפרנציאליות. הוא יאפשר לסטודנטים להתמודד עם הקושי הכרוך בלימוד הנושא ויקנה להם כלים ודרכים שבאמצעותם ניתן לקיים את החינוך החברתי-מיני בקרב אוכלוסיית החינוך המיוחד, החל מהגיל הרך ועד גיל 21. במהלך הקורס יגבשו הסטודנטים את עמדותיהם בתחום, ותובנות אלו יסייעו להם בעתיד בתקשורת עם הצוות הרב-מקצועי, ההורים והתלמידים. הקורס יציג גם חומרים שנבנו במרכז ההפצה של בית הספר הניסויי ממ"ד "שלום" פתח תקווה.

עבודת צוות רב מקצועי וקשר עם הורים בחנ"מ

הגישה האקולוגית-התפתחותית, בזיקה חינוכית, רואה חשיבות רבה לשותפות שבין המסגרת החינוכית לבית. תמיכת ההורים, הבנתם את התהליך ושיתוף הפעולה שלהם מהווים חלק משמעותי מהתקדמות הילד. במערכת החינוך המיוחד ישנם אנשי צוות רבים המלווים את הילד ומשפחתו – אנשי

חינוך, טיפול והדרכה. מורה או גננת במסגרות אלו נדרשות לניהול ועידוד שיתוף פעולה בין אנשי הצוות לבין עצמם, ובין אנשי הצוות לבין ההורים. הקורס יקנה ידע על הורי הילד עם הצרכים המיוחדים ועל עבודת צוות וניהול שותפויות, יציג את הגישה האקולוגית-התפתחותית כבסיס לידע, וידגיש את מקומן המשמעותי של המורה והגננת ביצירת קשרים בתוך הצוות ובין הצוות להורים, תוך מתן כלים יישומיים להדרכת הורים וצוותים.

טכנולוגיות מסייעות ויישומים בחנ"מ

הקורס עוסק בהיכרות, בחינה ויישום של טכנולוגיות מסייעות ויישומים דיגיטליים בהוראה בחינוך המיוחד, מתוך מיקוד בהתאמת כלים טכנולוגיים לצרכים תפקודיים, לימודיים, תקשורתיים, רגשיים וחברתיים של תלמידים עם צרכים מיוחדים. הקורס בנוי מיחידות תוכן מרכזיות, כאשר כל יחידה מתמקדת בהיבט תפקודי אחר ובכלים דיגיטליים היכולים לתת לו מענה. בכל יחידה הסטודנטיות ייחשפו לתשתית תיאורטית רלוונטית, ילמדו כלים ייעודיים, יתנסו בהפעלתם, יתאימו את השימוש בהם לתלמיד, ויבחנו את תרומתם בפועל במסגרת עבודה מעשית עם תלמידים.

תהליך הלמידה בקורס משלב צפייה בסרטוני הדרכה, עיון בחומרים תיאורטיים, דיונים בפורומים, עבודה שיתופית בקבוצות והתנסות מעשית עם תלמידים. במסגרת כל יחידה הסטודנטיות יתעדו את השימוש בכלי עם תלמיד, יכתבו רפלקציה על תהליך ההתאמה והשימוש, וישתפו את התוצרים בפורום לצורך למידת עמיתים ומתן משוב לקבוצות אחרות.

סמינריון מחקר-דידקטי בחנ"מ

עבודה סמינריונית זו משלבת היבטים עיוניים, מחקריים ודידקטיים הקשורים לתחום החינוך המיוחד. מטרת הסמינריון להכשיר את הסטודנטיות להתמודד בהצלחה עם ליווי תהליך חינוכי באמצעות מחקר אקדמי. כדי שהמחקר יהיה משמעותי, התהליך החינוכי שנבחר נערך במסגרת התנסותן בפועל של הסטודנטיות עם אוכלוסיית ילדים עם צרכים מיוחדים. לצד ההתנסות, הסמינריון מלווה את התהליך ומשקף לסטודנטיות את חשיבות המחקר לחייהן המקצועיים על ידי ביצוע מחקר פעולה.

הסמינריון כולל את הרכיבים הבאים: בחירת נושא להוראה המותאם לאוכלוסיית החינוך המיוחד שבה הסטודנטיות מתנסות, כתיבת רקע תיאורטי מתאים, בניית מבדק להערכת רמת התלמידים במיומנויות שונות וקביעת סטנדרטים אובייקטיביים להערכת ההוראה, העברת המבדק לתלמידים פעמיים (לפני תחילת ההוראה ובתום התהליך) לשם מדידת ההתקדמות והערכת אפקטיביות ההוראה, ותיאור תהליך ההערכה, תוצאותיה, דיון אקדמי בממצאים והמלצות להמשך עבודה.

שילוב הדרמה בהוראה

הקורס הוא סדנה מעשית שבה נלמד כיצד ניתן ליישם את עקרונות המשחק הדרמטי כחלק מתהליך ההוראה. הסטודנטיות יחוו בצורה יצירתית ובהתנסות פעילה טכניקות מעולם הדרמה והתיאטרון אשר יעשירו את דרכי ההוראה שלהן ואת הלימוד של הילד (לדוגמה: פנטומימה, משחקי תפקידים, הפעלת הגוף כמבע לעולם הפנימי, הפעלת הדמיון, עיצוב דמויות ועוד). בנוסף, במהלך הקורס נרכוש כלים מעשיים לעמידה בטוחה ונכונה מול קהל בכלל ובכיתה בפרט, תוך שימוש בכלים מתוך השפה התיאטרונית.

היבטים פסיכולוגיים וחינוכיים של האומנות

שימוש באמנויות כדרך לטיפול רגשי במקצועות "התרפיה בהבעה ויצירה" מהווה ענף של פסיכותרפיה, המציע שפה חלופית ומשלימה למילים לשם ביטוי עצמי, רגשי ותחושת. האמנות מהווה כלי לביטוי אישי, לתקשורת ולשינוי.

שימוש באמנות כאמצעי מתודי בעבודה החינוכית מבוסס על האמונה שאמנויות ממלאות תפקיד חשוב בתהליכי למידה אנושיים. באמצעותן ניתן להעשיר ולגוון את דרכי הביטוי והלמידה וליצור חוויה לימודית משמעותית. לכן, ישנה חשיבות כי ארגז הכלים של המתכשרים להוראה בכלל ובחינוך המיוחד בפרט יכיל אמצעים מגוונים מתחום האמנויות תוך הבנתם ויכולת יישומם.

קורס זה משלב בין תיאוריה, חוויה ומעשה. במהלכו נתוודע לרקע תיאורטי אודות "תרפיה באמנויות" השונות ויכולתן לאפשר לפרט דרך בלתי אמצעית לחיבור לעצמי היצירתי, לכוחותיו ולחוויה לימודית

משמעותית. נזמן לסטודנטים תהליך של פיתוח מודעות וביטוי אישי, תוך כדי רכישת כלים שימושיים ודרכים לעבודת המורה בכיתה.

ביבליותרפיה

"במובן הפשוט ביותר הביבליותרפיה פירושה עזרה, סיוע נפשי באמצעות הספרות. הגדרות המושג מרובות ומגוונות והמשותף להן הוא תפיסת הביבליותרפיה כאמצעי, כטכניקה טיפולית שמטרתה להביא להבנה, להתפתחות תקינה ולגדילה אישית" (אדיר כהן). "הנחת היסוד של הדברים היא כי לספרות יש כוח מרפא" (צורן).

ביבליותרפיה היא שיטה טיפולית העושה שימוש בטקסטים ספרותיים בקריאה ובכתיבה ככלי להבנת רגשות, פיתוח אמפתיה, חיזוק זהות אישית וקידום שיח רגשי. בקורס זה נלמד כיצד ניתן לשלב ספרות ילדים בעבודה במסגרת החינוכית במטרה למצוא בה כלי ביטוי והבעה המפתח שיח רגשי וחוסן נפשי. נלמד תיאוריות שונות בנושא הביבליותרפיה והספרות, נבין כיצד פועלת הספרות על הנפש, וכיצד נוכל לשלב טקסטים ספרותיים בעבודתנו החינוכית.

ניתוח התנהגות בחינוך המיוחד

גישת ניתוח ההתנהגות מספקת מסגרת מקצועית ומעשית לזיהוי, תכנון ושינוי התנהגויות של תלמידים – באופן שמקדם למידה, שייכות ותפקוד מותאם. הקורס מציג את עקרונות הגישה ההתנהגותית (ABA) ויישומיה בסביבת מערכת החינוך המיוחד, מתוך מטרה להקנות ידע תיאורטי וכלים מעשיים לעבודה עם תלמידים במסגרת פרטנית וכיתתית. במהלך הלמידה נשים דגש על היכרות עם כלים ללמידת התנהגות חדשה, שימוש בתמיכות מותאמות לתלמיד ולסביבה, הובלת תהליכים של הכללה, ופיתוח תהליכי התבוננות, תצפית וניתוח התנהגותי בשדה.

שימוש בכלים טיפוליים בתנועה

מקצוע הטיפול בתנועה הינו תחום ייחודי במקצועות הטיפוליים, המהווה חלק ממקצועות התרפיה באמנויות במסגרות חינוכיות, טיפוליות ושיקומיות. טיפול בתנועה עושה שימוש פסיכותרפויטי בתנועה ומתרכז בגוף כאמצעי מרכזי להבעה ושינוי. בטיפול בתנועה ניתן להתבונן ולבחון את דפוסי התנועה של האדם המשקפים את אישיותו, מתוך הנחה שמצבים נפשיים-רגשיים באים לידי ביטוי בגוף ובתנועה. מטרת הטיפול בתנועה היא לחזק את כוחות העצמי וליצור חיבורים מחודשים לחוויות רגשיות וגופניות-תנועתיות שיגבירו את רמת המודעות ויסייעו בהתמודדות עם מצבי חיים שונים.

בקורס יעשה שימוש בשפה טיפולית-חינוכית תוך חיבור לנושאים תיאורטיים פסיכולוגיים ותיאוריות ואסכולות בטיפול בתנועה ובאמנויות. כמו כן, יילמדו טכניקות ותרגילים הממחישים את הייחודיות בתחום ומאפשרים היכרות עם השפה הטיפולית-תנועתית המותאמת לילדים עם קשיים נפשיים, רגשיים, חברתיים והתנהגותיים. זאת, תוך התנסות, עיבוד ויישום של התכנים הן בטיפול פרטני והן בטיפול קבוצתי, ותוך חשיפה לכלים וטכניקות מעולם התנועה, המשחק והמיינדפולנס.

מוזיקה ככלי טיפולי

הקורס עוסק בהיבטים תיאורטיים, התפתחותיים ויישומיים של שילוב מוזיקה בעבודה חינוכית, בדגש על החינוך המיוחד לצד החינוך הרגיל. במהלך הקורס ייחשפו הסטודנטים לתפקידה של המוזיקה ככלי לקידום תקשורת, ויסות רגשי, קשר בין-אישי, למידה והעשרה חינוכית. הקורס מדגיש שימוש מושכל במוזיקה כחלק מאסטרטגיות הוראה וטיפול חינוכי, ומקנה כלים לבחירת חומרים מוזיקליים-טקסטואליים ולהתאמתם לצורכי ילדים ומתבגרים בגילים ובמסגרות שונות. כמו כן, הקורס יבחן את מקומה של המוזיקה בתכנון העבודה השנתית וביצירת אינטראקציה מקרבת בין הלומדים לבין הצוותים החינוכיים.

פדגוגיה קשובה (מיינדפולנס)

מחקרים רבים, בהם נעמיק במהלך הקורס, מעידים כי שימת לב מתוך כוונה בהווה וללא שיפוטיות מאפשרת שינויים מבניים ועצביים במוח, ומובילה ליעול מרכיבי הקשב והוויסות העצמי. מעבר לבסיס התיאורטי, נחוות את ההשפעות המיטיבות של מדיטציות "מיינדפולנס" ונרכוש כלים לפיתוח מודעות

ושיפור ביכולות הקשב, הזיכרון, הוויסות הרגשי, היכולת להתמודד עם מצבים מאתגרים והתפקודים הניהוליים בקרב ילדים ומתבגרים.

המשחק ככלי התפתחותי

הקורס עוסק בחשיבותו של המשחק בהתפתחות הילד ובהבנת תרומתו לתחומים הקוגניטיביים, הרגשיים, החברתיים והשפתיים לאורך הילדות. במהלך הקורס ייחשפו הסטודנטים לתיאוריות מרכזיות בתחום המשחק ולהבנת תפקידו ככלי טבעי ללמידה, לביטוי רגשי, לעיבוד חוויות ולהתפתחות האישיות.

יושם דגש על שלבי התפתחות המשחק – ממשחק סנסו-מוטורי בגיל הרך ועד לממשחק סימבולי, חברתי וחוקי – תוך בחינת הקשר בין משחק לבין התפתחות חשיבה, יצירתיות, ויסות רגשי, פתרון בעיות ומיומנויות חברתיות. בנוסף, יידונו תרומתם של המשחק והדמיון להתפתחות העצמי, לבניית קשרים בין-אישיים ולפיתוח תחושת מסוגלות. דגש מיוחד יינתן לתרומת המשחק במסגרות חינוכיות וטיפוליות, לרבות עבודה עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים, קשיים רגשיים, קשיי קשב ולקויות התפתחותיות. הסטודנטים ילמדו כיצד להשתמש במשחק ככלי להתבוננות, להערכה ולהתערבות, וכיצד ליצור סביבה משחקית המעודדת ביטוי עצמי, תקשורת ולמידה.

במהלך הקורס ייערכו התנסויות מעשיות, ניתוחי מקרה ותצפיות במשחק, לצד פיתוח פעילויות משחק מותאמות גיל ומטרה. הקורס משלב בין ידע תיאורטי לבין יישום מעשי בעבודה חינוכית וטיפולית עם ילדים.

לקויות שמיעה ושפת סימנים

"וַיֹּאמֶר ה', הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אֶחָת לְכֻלָּם, וְזֶה, הַחֵלֶם לַעֲשׂוֹת; וְעַתָּה לֹא-יִבְצֹר מֵהֶם, כָּל אִשָּׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת. הִבֵּה נִרְדָּה וְנִבְלָה שֵׁם שְׁפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רַעְהוּ." (בראשית י"א, פסוקים ו'-ז'). הצורך בשפה לתקשורת הינו צורך בסיסי וקיומי של טבע האדם בכל חברה אנושית. שפה הינה ביטוי לתרבות ומהווה לעתים גם בחירה זהותית ורגשית המרמזת על שייכות לקבוצה אתנית או זהותית (ברק-ארז, 2019). לעיתים לקות השמיעה פוגמת בתהליך הטבעי של רכישת השפה המדוברת, ונוצר צורך בשפה חלופית.

על פי מחקרים בלשניים, שפת הסימנים מוגדרת כשפה אנושית לכל דבר, המתגלמת בתנועות ידיים, פנים וגוף. בדומה לשפות מדוברות, לשפות סימנים יש מבנה דקדוקי מורכב ואוצר מילים מגוון, והן נוצרות מתוך קהילות החירשים השונות בעולם. בקורס סדנאי זה, המשלב בין תיאוריה, מעשה וחוויה, ירכשו הסטודנטים ידע בסיסי אודות לקות השמיעה והשפעותיה על התקשורת, לצד היכרות עם מאפייני ומרכיבי שפת הסימנים הישראלית.

ילדים ונוער בסיכון

ילדים בסיכון הינם ילדים שיש חשד שנפגעו מבריונות על ידי בני גילם או על ידי מבוגרים בסביבתם באופן פיזי, מיני או רגשי, או שהם סובלים מהזנחה מתמשכת. הנתונים מצביעים על בעיה קשה של תת-דיווח, כך שנפגעים רבים אינם מאותרים ואינם זוכים להתערבות מתאימה עקב עמדות מסוימות, חוסר מודעות בחברה הכללית וסוגיות מורכבות נוספות. אנשי מקצוע נתקלים לא פעם בקשיים בזיהוי, בהתמודדות הרגשית, במתן המענה ובחשש מהעברת הטיפול לגורם חיצוני.

מטרת הקורס היא להקנות למורים, הפוגשים בילדים ובנוער במסגרת עבודתם היומיומית, דרכי איתור של ילדים בסיכון, ובכך לחולל שינוי משמעותי ולצמצם את מספר הנפגעים שאינם מאותרים. במהלך הקורס נלמד לאתר ילדים בסיכון, נכיר את החוק ודרכי יישומו בעבודה החינוכית, נתמודד עם הקשיים הכרוכים בעיסוק בתחום זה ונחשף לדרכי איתור, התמודדות, טיפול ומניעה.

כישורי חיים בחינוך המיוחד

תוכנית כישורי חיים הינה תוצר של ההכרה כי בית הספר אחראי לא רק לקידום האינטלקט והידע העיוני והמקצועי של התלמידים, אלא גם לפיתוחם הרגשי, החברתי והערכי. רוב הכישורים המשמעותיים לקידום הרווחה הנפשית של התלמידים אינם מולדים אלא נרכשים, ולכן ניתן ללמד אותם, להתאמן בהם ולהגיע לרמת שליטה טובה בהם.

בשנים האחרונות, עקרון הנורמליזציה בחברה לא הבטיח כשלעצמו סגנון חיים מספק לאנשים בעלי תפקודים מורכבים. בעקבות זאת, חל שינוי מהותי ומעבר מדגש על עקרון הנורמליזציה לדגש על איכות חיים. איכות החיים נגזרת מתפיסתו הסובייקטיבית של האדם, והיא כוללת היבטים כמו הרגשת השליטה והפיקוח שיש לו על חייו, היכולת לבחור בין אפשרויות שונות, קשרים חברתיים ויחסים בין-אישיים משמעותיים, חיים יצירתיים ויצרניים, מימוש עצמי ושביעות רצון.

דחיה חברתית

דחייה חברתית היא תופעה כואבת ורחבת היקף, הנושאת השלכות משמעותיות ארוכות טווח על תפקודו של הפרט ורווחתו הנפשית. עבור חלק מהחווים אותה, היא מותירה צלקות רגשיות עמוקות ובמקרים קיצוניים אף גובה מחיר בלתי הפיך. בעידן הדיגיטלי הנוכחי, המאופיין בשימוש אינטנסיבי ברשתות חברתיות, ממדי התופעה הולכים ומעצימים – עובדה המדגישה את הצורך הדחוף בפעולה אקטיבית למניעתה ולהתמודדות עמה.

קורס זה יעמיד במרכזו את תופעת הדחייה החברתית על סוגיה, מאפייניה והשלכותיה השונות. במהלך הקורס נתוודע לעומק לגורמי הסיכון המובילים לדחייה חברתית, תוך שימת דגש מיוחד על חינוך לפרואקטיביות, פיתוח אסטרטגיות מניעה, ורכישת כלים מעשיים להתערבות והתמודדות עם התופעה בסביבות חינוכיות וחברתיות.

התמודדות עם לחצים ודאגות

קורס זה עוסק בדרכי ההתמודדות עם לחצים ודאגות העלולים לפגוע בתפקודו של המורה. התמודדות לא יעילה עם מצבים מלחיצים עלולה להוביל לשחיקה מקצועית ולפגיעה באיכות ההוראה. במסגרת הקורס נדון בגורמים ללחצים ולדאגות, נבחן את השלכותיהם המגוונות ונציע אסטרטגיות מעשיות להתמודדות עימם.

במהלך הקורס תיערך הבחנה בין דאגות לבין לחצים. הדאגה קשורה בעיקר לפן הקוגניטיבי ומתבטאת במחשבות מטרידות, ואילו הלחץ מתייחס לתחושת המתח הפיזית והנפשית שעלולה להתעורר בעקבותיהן. הבנת ההבדלים בין מצבים נפשיים אלו מאפשרת התמודדות מדויקת ויעילה יותר. דרך עיון במקורות פסיכולוגיים נעסוק בנושאים כגון: מדוע המוח מייצר מחשבות מדאגות? כיצד ניתן להתמודד עם דאגות? כיצד ניתן לווסת לחצים? וכיצד ניתן לטפח מסוגלות עצמית וחוסן נפשי? הקורס מקנה הבנה מעמיקה על אודות לחצים ודאגות, לצד כלים יישומיים להתמודדות יעילה ולחיזוק הרווחה הנפשית והמקצועית של איש החינוך.

חינוך לוויסות רגשות בפסיכולוגיה ובחז"ל

קורס זה עוסק בחשיבותו של הוויסות הרגשי ובהשלכותיו על עולמו האישי, החברתי והמקצועי של האדם בכלל ושל איש החינוך בפרט. ויסות רגשי מתייחס ליכולתו של האדם להשפיע על עוצמת רגשותיו, על משך הזמן שבו הם מופיעים ועל אופן ביטויים במצבים שונים. מחקרים מצביעים על כך שרגשות שליליים מתמשכים, כגון מצבים כרוניים של כעס וחרדה, עלולים לפגוע בתפקודים פיזיולוגיים ומנטליים, להשפיע לרעה על מערכות יחסים ואף להוביל לשחיקה מקצועית.

באמצעות עיון במקורות מן הפסיכולוגיה ומספרות חז"ל נעסוק בנושאים כגון: מהו ויסות רגשי? מדוע חיוני לעסוק בחינוך לוויסות רגשות? מהו תפקידם של הרגשות בחיי האדם? כיצד ניתן להתמודד עם רגשות לא נעימים? וכיצד ניתן לווסת כעסים? הקורס משלב ידע תיאורטי עם כלים יישומיים, במטרה להעמיק את המודעות הרגשית ולסייע בפיתוח מיומנויות של ויסות רגשי והתמודדות יעילה עם אתגרי החיים והחינוך.

שילוב אומנויות ופיתוח יצירתיות בחינוך

"כאשר ילד שומע הוא בדרך כלל שוכח, כשילד רואה הוא אולי זוכר, אבל כשילד עושה – הוא מבין, הוא מפנים" (יאנוש קורצ'אק). האומנות מהווה כלי לביטוי אישי. שימוש באומנות כאמצעי מתודי בעבודה החינוכית מבוסס על האמונה שאומנויות ממלאות תפקיד חשוב בתהליכי למידה אנושיים. באמצעותן ניתן להעשיר ולגוון את דרכי הביטוי והלמידה וליצור חוויה לימודית משמעותית. התהליך היצירתי הינו תהליך אישי המצריך סביבה תומכת ומאפשרת.

קורס זה משלב בין תיאוריה, חוויה ומעשה. במהלכו נתוודע לתיאוריות פסיכולוגיות המתייחסות ליצירתיות ולתהליכי התפתחות רגשיים ואינטלקטואליים. נכיר את עולם "התרפיה בהבעה ויצירה" ונעשה שימוש בתיאוריית ריבוי האינטליגנציות של גרדנר כדרך המאפשרת לילד ביטוי ויכולת למידה בדרכים מגוונות. כמו כן, נתייחס לקשר בין המורה והתלמיד תוך מתן דגש על יצירת סביבה חינוכית המעודדת ביטחון, קשר, יצירתיות ויכולות למידה.

למידה רגשית חברתית SEL

הקורס "למידה רגשית-חברתית (SEL)" עוסק בפיתוח מיומנויות רגשיות, חברתיות ובין-אישיות בקרב ילדים, מתבגרים וצוותים חינוכיים, מתוך תפיסה הרואה באקלים רגשי מיטבי תנאי משמעותי ללמידה, להתפתחות אישית ולהשתלבות חברתית. הקורס מציג את עקרונות תחום ה-SEL ואת יישומיו במערכות חינוך, טיפול וקהילה. במהלך הקורס יילמדו מרכיבי הליבה של למידה רגשית-חברתית: מודעות עצמית, ויסות רגשי, אמפתיה, מיומנויות תקשורת, קבלת החלטות אחראית ובניית קשרים בין-אישיים. בנוסף, יידונו הקשרים בין רגשות, מוטיבציה, התנהגות ותהליכי למידה, לצד השפעתם של גורמי סיכון וחוסן על תפקוד רגשי-חברתי.

הקורס יעסוק בגישות ותוכניות התערבות לקידום SEL במסגרות חינוכיות, תוך התייחסות לאקלים כיתתי, הכלה, שייכות, מניעת אלימות והתמודדות עם קשיים חברתיים ורגשיים. דגש מיוחד ינתן לפיתוח מיומנויות SEL בקרב תלמידים עם צרכים מיוחדים, קשיי קשב, קשיים רגשיים והתנהגותיים, ולבניית סביבה חינוכית מכילה ומקדמת רווחה נפשית. כחלק מהקורס יתנסו הסטודנטים בבניית פעילויות, סדנאות ותוכניות קצרות לקידום מיומנויות רגשיות-חברתיות, בניית חוסן מצבים מהשטח ובפיתוח כלים לעבודה עם תלמידים, הורים וצוותים חינוכיים. מטרת הקורס היא להקנות ידע תאורטי וכלים יישומיים לקידום למידה רגשית-חברתית במערכות חינוך וטיפול, תוך טיפוח אקלים מיטבי, חוסן אישי ויחסים בין-אישיים מיטיבים.

שילוב עקרונות האימון בחינוך לילדים עם צרכים מגוונים

קורס זה עוסק בשילוב מיומנויות האימון (Coaching) בהוראה, תוך דגש על יישום בחינוך המיוחד. אימון מוגדר כמקצוע שמטרתו להביא את המתאמן למימוש מלא של כישוריו, להעצים את יכולותיו ולסייע לו בהשגת מטרות והגשמה עצמית. הקורס מציג את עקרונות האימון, מסביר את תהליך העבודה עם תלמידים ומדגיש את השימוש בכלי האימון לקידום למידה, חוסן, מוטיבציה וצמיחה אישית של תלמידים יחידים ושל קבוצות.

הקורס מועבר באופן אסינכרוני ומורכב מ-6 יחידות לימוד. כל יחידה משלבת חומר עיוני, תרגילים מעשיים, מטלות והשתתפות בפורומים, כדי לאפשר יישום של המיומנויות הנלמדות בהקשרים חינוכיים שונים. הקורס מספק למשתתפות מסגרת להעמקת ההבנה של תפקיד המורה כמאמן, ומקנה כלים פרקטיים לשילוב חשיבה מאומנת בעבודתן היומיומית עם תלמידים בחינוך המיוחד.

אינטליגנציה רגשית

קורס אינטליגנציה רגשית מיועד לפיתוח מודעות עצמית, ויסות רגשי, אמפתיה ומיומנויות בין-אישיות – כבסיס לעבודה חינוכית מיטבית. הקורס נשען על עקרונות מתחום האינטליגנציה הרגשית ומשלב יישום מעשי בכיתה, במיוחד עבור תלמידים עם צרכים מגוונים בחינוך המיוחד.

הסטודנטים מתנסים בזיהוי רגשות אצל עצמם ואצל תלמידים, בפיתוח תקשורת מקרבת, ובבניית אקלים כיתתי בטוח ותומך. הקורס מדגיש התאמות רגשיות-חברתיות, כלים לוויסות התנהגות, וחיזוק תחושת המסוגלות של תלמידים, לצד רפלקציה מקצועית של המורה על תפקידו כמוביל תהליכים רגשיים וחינוכיים.

הכלה והערכה דינאמית

התיקון לחוק החינוך המיוחד (תיקון מספר 11, 2018) מעלה אתגרים ודילמות ביחס להתאמת המסגרת החינוכית לתלמידים הלומדים בה ולעיצוב גישות הוראה מותאמות צרכים מגוונים. הקורס נועד להקנות ידע מחקרי ולהעמיק בחשיבה בהתייחס לתהליכים חברתיים ותרבותיים בשילוב והכלה של תלמידים עם צרכים מגוונים במסגרות החינוכיות.

הקורס יקנה ידע עדכני בנושאים שונים, ביניהם: מאפיינים תפיסתיים מגוונים והורות ייחודית לילדים עם צרכים מיוחדים ומקומם בתהליכים חינוכיים. במסגרתו יוענקו כלים יישומיים לפיתוח יחסים מקצועיים מיטיבים ומקדמים עם הורים לילדים עם קשיי השתלבות מיוחדים, ולבניית יחסי שותפות תוך חיזוק מעורבותם בתהליכי שילוב וקבלת החלטות חינוכיות.

הקורס יסייע לסטודנטים לפתח חשיבה ביקורתית ויצירתית על מנת ליצור תוכניות התערבות מיטיבות, הכוללות הערכה דינמית מבוססת למידה מתווכת, להתמודדות עם קשיי השתלבות וסיטואציות מאתגרות במסגרות החינוך, ולקידום יכולות לימודיות וחברתיות אצל תלמידים. במסגרת הקורס תיבחנה גישות אדפטיביות המתאימות לכל ילד את המענים החינוכיים, הרגשיים והלימודיים לצרכיו האינדיבידואליים.

סיפורי חיים

קורס זה מציע מסע אישי ומקצועי מעמיק המבוסס על הגישה הנרטיבית ועל יישומיה במחקר, בטיפול ובחינוך. הקורס נועד לעודד את ההתפתחות האישית והמקצועית של הלומדים, תוך דגש על העצמה, רפלקציה והבנה מעמיקה של העצמי כמנוף לשינוי.

במרכז הקורס עומדת שיטת TILS – "לגעת בסיפור הפנימי" (Touching Inner Life Stories), שפותחה במיוחד לעבודה עצמית של מורים ולעבודה עם תלמידים. השיטה מאפשרת נגיעה עדינה אך משמעותית בסיפורי החיים הפנימיים, תוך יצירת מרחב בטוח להתבוננות, למידה וצמיחה. הקורס משלב למידה תיאורטית, שיח קבוצתי ותרגול חוויתי של כתיבה, שיתוף ורפלקציה.

הורות לילדים ומתבגרים עם הפרעות קשב ולמידה

הפרעת קשב והפרעת למידה ספציפית הינן הפרעות שכיחות בקרב ילדים ומתבגרים. עוצמתן ואופן הביטוי שלהן עשויים להשתנות בין פרטים שונים ובזמנים שונים בחייו של הפרט, אך הן קיימות בכל מקום ולאורך כל מעגל החיים. לצד הקשיים הלימודיים שחווים פרטים המאובחנים עם הפרעות אלו, קיימת שכיחות גבוהה יותר של קשיי הסתגלות בתחום החברתי, הרגשי וההתנהגותי, בהשוואה לפרטים עם התפתחות תקינה. ההורים והמערכת המשפחתית בכללותה מהווים משתנה משמעותי בהקשר למאפיינים אלו.

הקורס יעסוק במאפייני ההסתגלות והתפקוד של ילדים ומתבגרים עם הפרעות קשב ולמידה ובמאפייני ההורות במשפחות אלו. נבחן משתנים מרכזיים הקשורים בילדים, במתבגרים ובהוריהם, תוך התייחסות ליחסי הגומלין בין מאפייני הילד והמערכת המשפחתית. משתנים אלו ייבחנו בפרספקטיבה התפתחותית רב-ממדית שבמרכזה מודלים של גורמי סיכון והגנה, תוך התייחסות הן לקשיים והן להזדמנויות.

אסטרטגיות למידה והוראה מתווכת

הקורס עוסק בפיתוח דרכי הוראה המסייעות לתלמידים להבין איך ללמוד, ולא רק מה ללמוד. הקורס נשען על עקרונות למידה מתווכת ומדגיש את תפקיד המורה כמתווך בין התלמיד לידע. הסטודנטים לומדים להקנות אסטרטגיות כמו תכנון למידה, ארגון מידע, שאילת שאלות, ניטור והערכה עצמית. בנוסף, מושם דגש על התאמת ההוראה ללומדים מגוונים, במיוחד בחינוך המיוחד, תוך שימוש בפירוק משימות מורכבות והנגשת תוכן.

תפקודים ניהוליים

תפקודים ניהוליים (EF: executive function) אלו הם "מטריה" של תהליכים האחראים להתנהגות מכוונת מטרה, המאפשרים תפקוד יעיל ועצמאי. מדובר באוסף עיבודים המקושרים ביניהם ועובדים באינטראקציה לצורך השגת שליטה ניהולית ותכליתיות. הם באים לידי ביטוי בפעילות יומיומית (למשל: ניהול זמן, קביעת סדר עדיפויות, פתרון בעיות והתמדה בעשייה לצורך סיום מטלה) ונחוצים מאוד לצורך למידה. חשוב שאנשי חינוך יכירו את התחום על מנת שיוכלו להבין ולסייע לתלמידים.

הנושאים שילמדו יתייחסו להיכרות עם התפקודים הניהוליים ומהלך התפתחותם מהגיל הרך עד הבגרות. נראה כיצד הם באים לידי ביטוי אצל הפרט בכלל ובלמידה בפרט; נלמד כיצד ניתן לזהות אותם בשלבי התפתחות שונים בבית הספר; נעמוד על הסביבה כגורם חוסן או סיכון להתפתחות תקינה

של תפקודים ניהוליים; ונכיר אסטרטגיות לטיפולם. לתפקודים אלו השפעה רבה על איכות חייו של הפרט בתחום הלימודי, החברתי והרגשי.

טיפול קוגניטיבי התנהגותי CBT

הסטודנטים ילמדו את עקרונות המודל ההתנהגותי-קוגניטיבי ואת יישומיו ביעוץ לילדים ונוער. גישת ייעוץ זו מתאימה במיוחד לשינוי התנהגויות של התלמיד אשר עלולות להזיק ולהפריע לו להשתלב בסביבה הלימודית והחברתית בגן ובבית הספר. נבהיר את מהות הגישה הקוגניטיבית-התנהגותית והסטודנטיות יכירו את המושגים הבסיסיים שלה, כגון: הבנייה קוגניטיבית, חיזוקים, חיזוק עצמי, חשיפה מדורגת ודרכי חוסן מול לחץ נפשי.

נדגיש את חשיבותן של קביעת מטרות ספציפיות והערכת תוצאות ההתערבות על פי גישה זו. נעסוק בלימוד טכניקות התערבות נבחרות המבוססות על המודל, ונלמד דרכים ליצירת קשר, ביסוס האמון והפחתת התנגדויות. כמו כן, נלמד טכניקות להגברת שליטה עצמית, שליטה בכעס וחיסון מפני לחץ, וכן ניהול מצבי לחץ על ידי שינוי החשיבה של התלמיד כאמצעים להפחתת אלימות פיזית ומילולית. נכיר דרכים שונות להערכת התוצאות ונדגיש את החשיבות של שיתוף התלמיד בהערכה באמצעות משוב עצמי.

קורסי חינוך:

מנהיגות חינוכית

מנהיגות בכלל ומנהיגות חינוכית בפרט הם נושאים המעסיקים הוגים וחוקרים מזה שנים רבות. העיון והמחקר בתחום זה הניבו מספר לא מבוטל של הגדרות, תיאוריות ומודלים של מנהיגות, אולם השאלה מהי מנהיגות עדיין שנויה במחלוקת וטרם נמצאה נוסחה, הגדרה או מודל שיהיה מקובל על דעתם של כל העוסקים בתחום.

נקודת המוצא לקורס זה היא הגישה הרואה בכל אדם מנהיג בפוטנציה. לפי גישה זו, פנים רבות למנהיגות ואין היא מסתכמת באשכול מוגדר של כישורים ותכונות. המנהיגות מתבטאת ביכולת להניע אחרים ולסייע להם להביא את כישוריהם ואת יכולותיהם לביטוי מירבי. היא מתרחשת במגוון אינטראקציות אנושיות: בין הורה לילדיו, בין מנהל לעובדיו, בין מפקד לפקודיו וכמובן שגם בין מורה לתלמידיו. בקורס זה ישתתפו הסטודנטים בהפעלות ובדיונים שיאפשרו להם לזהות בקרבם ערכים, תכונות, כישורים וגישות שעשויים לסייע להם לתפקד כמנהיגים במערכת החינוך ובמצבי חיים שונים. זאת, לצד התוודעות לספרות המקצועית בתחום המנהיגות והניהול האישי.

יחסי הילד ומשפחתו

הקורס עוסק בהבנה בסיסית של המשפחה באמצעות תיאוריות וגישות משפחתיות מגוונות, כגון: הגישה המערכתית, המבנית, הבין-דורית, האדלריאנית, הנרטיבית, החוויתית והאסטרטגית. במסגרת זו נתבונן באינטראקציה המשפחתית, בתקשורת ובאווירה המשפחתית, בתפקידים של חברי המשפחה ובכלל הגורמים הקשורים ביחסי הילד ומשפחתו המשפיעים על עיצוב אישיותו.

ידונו האתגרים השונים במעגל חיי המשפחה תוך התייחסות למעברים נורמטיביים ולא נורמטיביים, מצבי משבר ואתגר, והערכת תפקוד המשפחה על פי המושגים שנלמדו. במהלך הקורס ילמדו שיטות הדרכה הורית תוך מתן כלים מעשיים בהקשר למערכת החינוכית. נקודת המוצא של הקורס היא כי הבנת יחסי הילד ומשפחתו והדרכת הורים מהוות מצע שמטרתו לקדם ולטפח את תהליכי הצמיחה והשינוי של הילד או הילדה, ולשפר את יחסי ההורים-ילדים הן במשפחה והן במסגרת החינוכית.

פסיכולוגיה התפתחותית

המורה נדרש להעביר מידע מותאם למגוון תלמידים ולעצב התנהגויות רצויות תוך התמודדות עם קשיים אובייקטיביים. ידע של גישות שונות בפסיכולוגיה התפתחותית, העומדות בבסיס ההתנהגות האנושית בכלל והלמידה בפרט, יאפשר הסתכלות רב-ממדית ואינטגרטיבית על התפתחות האדם והבנה של הקשרי התפתחות שונים והשפעותיהם ההדדיות. היכרות עם תהליך ההתפתחות הנורמטיבי, ועם

גישות המדגישות תהליכים תוך-אישיים וחברתיים, תכין את הסטודנטית לקראת התמודדויות חינוכיות ואף לקורסים ממוקדים יותר בפסיכולוגיה בהמשך הלימודים.

בקורס יוצגו תיאוריות ומחקרים על התפתחות הפרט לאורך חייו. יפורטו היבטים חברתיים, קוגניטיביים, רגשיים ופיזיים, ותודגש הרלוונטיות שלהם לתפקודם של ילדים ומתבגרים, והיישום שלהם לחינוך ולהוראה. במהלך הקורס יתבקשו הסטודנטיות להציג היבטים יישומיים של תוצרי למידה, מטלות אישיות ושיתופיות במרחב המקוון.

התפתחות שפה

התפתחות שפה היא רכיב משמעותי בהתפתחות הכללית של האדם. השפה מאפשרת לאדם לקחת חלק בחיים החברתיים והתרבותיים, ליצור קשרי גומלין משמעותיים, להרחיב את ידיעותיו ולהביע את רצונותיו וצרכיו. שפה היא שם כולל של מערכת סמלים מורכבת, המייצגת, באופן שרירותי לרוב, עצמים, פעולות ורעיונות – פיזיים ומופשטים כאחד. על אנשי החינוך המלמדים, מלווים ומטפחים התפתחות תקינה ולקויה של ילדים, להכיר את מאפייני השפה השונים ודרכי התפתחותם. הקורס יקנה מידע על התפתחות שפה על שלביה ורכיביה, יציג את השפעת הסביבה והתורשה כשלובות זו בזו, ואת מקומו המשמעותי של המורה והמטפל בקידום התפקוד במיומנויות השפתיות השונות.

פסיכולוגיה קוגניטיבית

קורס זה נועד להקנות לסטודנטים להוראה היכרות עם תחומי היסוד של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית ועם תרומתם להבנת תהליכי הלמידה והחשיבה של תלמידים בכיתה. הקורס בנוי משש יחידות לימוד: למידה, חשיבה, למידה וחשיבה בהיבט ניוירולוגי (ניורופדגוגיה), תפיסה, קשב וזיכרון. במהלך הקורס נבחן תיאוריות שונות בלמידה – התנהגותיות, קוגניטיביות וחברתיות – ונראה כיצד הן מתבטאות בהוראה, בתנאים המאפשרים למידה משמעותית בבית הספר. נעמיק בהבנת תהליכי חשיבה, פתרון הבעיות והיצירתיות, ונבחן כיצד מורים יכולים לעודד פיתוח מיומנויות אלו אצל תלמידיהם. נעסוק גם בהיבטים ניוירולוגיים של למידה וחשיבה, תוך הדגשת תרומתה של הניורופדגוגיה להבנת הקשר בין מבנה ותפקוד המוח לבין תהליכי הוראה ולמידה. בנוסף, נלמד על תהליכי תפיסה, קשב וזיכרון – תהליכים מרכזיים המשפיעים על אופן קליטת המידע, עיבודו ושמירתו – ונבחן את השלכותיהם על תכנון ההוראה וניהול הכיתה.

בסיום הקורס הסטודנטים ירכשו כלים תיאורטיים ויישומיים שיסייעו להם להבין את תהליכי הלמידה של התלמידים, לבחור אסטרטגיות הוראה מתאימות וליצור סביבות למידה המעודדות קשב, זכירה וחשיבה ביקורתית ויצירתית.

הוראת הקריאה

כרטיס הכניסה לעולם מודרני חי, תוסס, משתנה, מלמד ומעשיר הוא השפה הכתובה. בעולם המודרני קריאה היא תנאי הכרחי להשתלבותו של אדם בחברה מבחינה התפתחותית, תרבותית, כלכלית וחברתית. תהליך רכישת הקריאה בכיתות היסוד מהווה בסיס לקריאה שוטפת ומדויקת בהמשך חייהם של התלמידים. בשל כך, חשוב להעמיק את הידע של פרחי הוראה בהוראת הקריאה על מנת לזהות קשיים כבר בראשיתו של התהליך ולסייע לתלמידים להפוך לקוראים מיומנים. הסטודנטים יבינו את מורכבותו של תהליך רכישת הקריאה ויכירו את סוגי הידע הלשוניים השונים המעורבים בו. כמו כן, הם יכירו שיטות שונות להקניית יכולת הקריאה וינתחו את מרכיביהן תוך עמידה על היתרונות והחסרונות של כל שיטה.

הוראת החשבון

הקורס עוסק בהקניית ידע תיאורטי ויישומי בתחום הוראת המתמטיקה והחשבון בגיל הרך ובבית הספר היסודי, תוך דגש על פיתוח חשיבה מתמטית, הבנה מושגית והתאמת ההוראה לצורכי לומדים מגוונים. הקורס מיועד להעמיק את הבנת תהליכי רכישת המושגים המתמטיים ולפתח מיומנויות הוראה יעילות ומקדמות למידה. במהלך הקורס יילמדו עקרונות יסוד בהוראת מספרים ופעולות חשבון, הבנת ערך המקום, פתרון בעיות מילוליות, פיתוח חשיבה כמותית וגיאומטרית, וכן הקניית אסטרטגיות חישוב מגוונות. בנוסף, תינתן התייחסות לתהליכי חשיבה של תלמידים, לטעויות שכיחות בלמידת מתמטיקה ולדרכי התערבות מותאמות.

הקורס יעסוק בגישות פדגוגיות עדכניות בהוראת החשבון, לרבות הוראה דיפרנציאלית, למידה פעילה, שימוש באמצעי המחשה ובמשחקים מתמטיים, וטיפול מוטיבציה ותחושת מסוגלות בקרב תלמידים. דגש מיוחד ינתן להוראת תלמידים עם קשיי למידה, דיסקלקוליה וקשיי קשב וריכוז, תוך התאמת דרכי הוראה, קצב הלמידה ואמצעי ההערכה. כחלק מהקורס יתנסו הסטודנטים בתכנון מערכי שיעור, ניתוח פעילויות לימודיות, התאמת חומרי הוראה ובניית התערבויות לקידום מיומנויות חשבון בקרב תלמידים ברמות תפקוד שונות. מטרת הקורס היא להכשיר אנשי חינוך בעלי ידע מקצועי וכלים מעשיים להוראת חשבון באופן משמעותי, נגיש ומותאם.

פרקטיקום וקליניקה בעברית

הקורס עוסק בקשיים בלמידת השפה ובדרכים להתמודד איתם. הסטודנטים ילמדו למפות את הפרופיל התפקודי של תלמיד/ה הלומד/ת בבית ספר יסודי, ולתכנן תוכנית התערבות על פי הקשיים שאותו ועל בסיס תיאוריות ומודלים בתחומי הקריאה והכתיבה. כמו כן, הסטודנטים ייחשפו לאסטרטגיות קוגניטיביות ומטה-קוגניטיביות שונות בהוראת השפה, וילמדו להשתמש בכלים מגוונים כגון משחקים דידיקטיים, אתרי אינטרנט, כרטיסי ניווט, ספרים וחוברות לימוד, ויישומי AI שונים. בנוסף, ילמדו לבצע הערכה מעצבת בסיום הסמסטר.

פרקטיקום וקליניקה בחשבון

הקורס מהווה מסגרת יישומית-התנסותית המיועדת להקנות לסטודנטים ידע וכלים מקצועיים לאיתור, אבחון והתערבות בתחום קשיי החשבון והמתמטיקה. הקורס משלב בין יסודות תיאורטיים מתחום רכישת המושג המספרי והחשיבה המתמטית לבין עבודה מעשית עם ילדים המתמודדים עם קשיים בחשבון ובמתמטיקה. במהלך הקורס יעמיקו הסטודנטים בהתפתחות מיומנויות חשבוניות בסיסיות, בהבנת תהליכי עיבוד מספרי, תפיסה כמותית, שליפה של עובדות חשבוניות, פתרון בעיות וחשיבה מתמטית. בנוסף, יילמדו מאפייני הדיסקלקוליה והקשיים המתמטיים הנלווים להפרעות למידה ולקשיי קשב וריכוז.

הקורס כולל התנסות קלינית מודרכת, שבמסגרתה הסטודנטים יבצעו תצפיות, ינתחו תפקוד לימודי, יעבירו פעילויות הערכה והתערבות, ויבנו תוכניות עבודה מותאמות לצורכי התלמיד. דגש מיוחד יושם על התאמת דרכי הוראה, שימוש באמצעי המחשה וחומרים מותאמים, פיתוח אסטרטגיות פתרון, חיזוק תחושת המסוגלות והפחתת חרדת מתמטיקה. כחלק מהפרקטיקום, הסטודנטים ילמדו לנסח מטרות טיפוליות, לתעד תהליכי עבודה, לקיים שיח מקצועי עם הורים וצוותים חינוכיים, ולשלב בין ממצאי ההערכה לבין בניית תוכנית התערבות יישומית ומבוססת-מחקר. מטרת הקורס היא לפתח מיומנויות מקצועיות בתחום ההוראה המותאמת וההתערבות בחשבון, תוך חיבור הדוק בין ידע תיאורטי, חשיבה קלינית והתנסות מעשית בשדה החינוכי-טיפולי.

סמינריון מחקרי בחינוך

קורס זה עוסק בהיבטים השונים של לקויות למידה בסביבות חינוכיות, ומתמקד בזיהוי, באסטרטגיות התערבות ובהשפעתן על ההתפתחות האקדמית, החברתית והרגשית של תלמידים. הסטודנטים יעמיקו ביסודות התיאורטיים, בממצאי המחקר וביישומים מעשיים לתמיכה בתלמידים בעלי צרכים מגוונים.

במהלך הקורס הסטודנטים ירכשו ידע בשיטות מחקר חינוכיות, ויתנסו בפיתוח כלים ומיומנויות לבניית תהליך מחקר ולכתיבתו, כולל: גיבוש שאלת מחקר, עריכת סקירת ספרות מקיפה, תכנון וביצוע של הליך מחקר, ניתוח ממצאים תוך השוואה לספרות קיימת, והסקת מסקנות לפיתוח תובנות חדשות.

כנפי פלא

מסע הצמיחה בחינוך המיוחד.
לכולנו יש כנפי פלא, יחד נחשוף אותן, נצבע אותן באור,
ובאמצעות הקשבה, ידע ונגישות נאפשר להן לעוף.

התפתחות קוגניטיבית ורגשית

- פיתוח כשירות חברתית ולמידה רגשית
- היבטים פסיכולוגיים וחינוכיים של האומנות
- משפחת הילד עם הצרכים המיוחדים
- מוזיקה ככלי טיפולי
- חינוך וטיפול באמצעות בע"ח
- תנועה אל ומועבר למגעלה
- התפתחות חושית חנוגות
- מוח ולמידה

העצמה אישית וכלים לחיים

- פסיכולוגיה התפתחותית
- פסיכולוגיה קוגניטיבית
- חינוך חברתי מיני לאנשים עם צרכים מיוחדים
- הכלה, השתלבות וקשיבות
- טיפול קוגניטיבי התנהגותי CBT
- כישורי חיים בחצ"מ
- אינטליגנציה רגשית

התנסות קלינית

- עבודה מעשית
- דרכי הוראה, עקרונות ואימונים בחינוך המיוחד
- הדמיות למידה והכללת תהליכי שני בחצ"מ
- עבודת צוות רב מקצועי וקשר עם הורים בחצ"מ
- התמודדות עם התנהגות מאתגרת
- ניתוח התנהגות
- פרקטיקום קליניקה בעברית
- פרקטיקום קליניקה במחטיקה

הוראה מותאמת

- הוראת הקריאה
- הוראת חשבון
- הערכת למידים עם הפרעות למידה
- ובניית תוכניות התערבות
- אסטרטגיות למידה והוראה מתווכות
- הוראה מותאמת בקריאה
- הוראה מותאמת בכתיבה
- הוראה מותאמת בחשבון

אוכלוסיות החינוך המיוחד

- לקות חושית ופיזית - התאמות חינוכיות וסביבתיות
- ילדים על הרצף האוטיסטי
- מוגבלות שכלית התפתחותית ולקויות מורכבות
- הפרעות למידה ספציפיות - ADHD
- לקות שמיעה ושפת סמנים
- לקות שפה ודיבור
- פסיכופתולוגיה

מחקר וטכנולוגיה

- מחקר כמותי / איכותי
- סמינרין בחינוך
- סמינרין מחקר
- שילוב טכנולוגיות מתקדמות בחצ"מ
- שילוב בינה מלאכותית ומשחק
- טכנולוגיות מסייעות ויישומנים בחצ"מ

